

عنوان درس (فارسی): کلیات علوم حدیث

عنوان درس (انگلیسی): (Generalities of Hadith Studies)

ندارد

پیش‌نیاز: دارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس

آشنایی با دانش حدیث و شاخه‌های آن و مهم‌ترین مفاهیم و مصطلحات

اهداف ویژه درس

آشنایی با جایگاه حدیث در علوم اسلامی، رابطه فقه با حدیث، اصطلاحات و مفاهیم: حدیث، خبر، روایت، سنت، اثر، سند، متن، حدیث قدسی، تقسیم اجمالی شاخه‌های علم حدیث، تاریخ حدیث، درایه حدیث، رجال حدیث

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

ایجاد توانایی در دانشجویان جهت آشنایی با دانش حدیث و شناخت جایگاه آن در علوم اسلامی و همچنین شناخت رابطه فقه با حدیث

سرفصل درس

مقدمه شامل: جایگاه حدیث در علوم اسلامی، رابطه فقه با حدیث
اصطلاحات و مفاهیم: حدیث، خبر، روایت، سنت، اثر، سند، متن، حدیث قدسی
تقسیم اجمالی شاخه‌های علم حدیث: تاریخ حدیث، درایه حدیث، رجال حدیث
تاریخ حدیث: گزارشی مختصر از تاریخ اهل سنت، تدوین حدیث و جوامع حدیثی
گزارش مختصر از تاریخ شیعه، تدوین حدیث و جوامع حدیثی

درایه حدیث: تعریف درایه الحدیث، مهم‌ترین مصطلحات درایه الحدیث (شیعه و اهل سنت)، صحیح، حسن، موثق، ضعیف، مسند مرسل، مرفوع، مجهول، موضوع، مقبول، معتبر، مقطوع، شاذ و ...
رجال: تعریف علم رجال، ضرورت علم رجال، شرایط راوی و شیوه‌های احراز آن، الفاظ توثیق و تضعیف، توثیق عام و توثیق خاص، تعارض جرح و تعدیل، آشنایی با مهم‌ترین منابع رجالی شیعه و اهل سنت

روش یاددهی - یادگیری

ایجاد فضای مناسب برای دانشجویان جهت مشارکت مفید در مباحث درسی؛ ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با استفاده از روش پرسش و پاسخ؛ ارائه تحقیقات کوتاه مرتبط با موضوعات درسی در برخی از جلسات؛ ارائه گزارش درس در ابتدای هر جلسه توسط دانشجویان؛ تشویق دانشجویان به ارائه کنفرانس؛ تمرکز بر روی مباحث استدلالی و تقویت قدرت استنباط و تحلیل دانشجو توسط استاد؛ هدایت دانشجویان به مشورت و هم‌اندیشی با استفاده از روش بحث گروهی؛ هدایت دانشجویان به تفکر دقیق و علاقه‌مندی به کاوشگری؛ استفاده از روش حل مسئله برای توصیف و تبیین مسائل تحلیلی جهت توانمندسازی دانشجویان برای استنباط و ارائه نظر و تحلیل درست مباحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۱۰٪	-	نوشتاری: ۹۰٪ عملکردی: -	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه

فضای کلاس - نرم‌افزار پاور پوینت - تخته وایت بورد / هوشمند - ویدئو پروژکتور

فهرست منابع

گزیده از منابع ذیل:

- مدیر شانه چی، کاظم، علم حدیث، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۴ ش.
- سبحانی، جعفر، اصول الحدیث و احکامه فی علم الدرایه، قم: مؤسسه الامام الصادق (ع)، ۱۳۸۴ ش.
- فضلی، عبدالهادی، اصول علم الرجال، بیروت: مؤسسه ام القری، ۱۴۱۶ ق.
- سبحانی تبریزی، جعفر، کلیات فی علم الرجال، قم: مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۶۹ ش.
- عتر، نور الدین، منهج النقد فی علوم الحدیث، دمشق: دارالفکر، ۱۹۷۷ م.
- مدیر شانه چی، کاظم، تاریخ حدیث، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه، ۱۳۷۷ ش.
- معارف، مجید، تاریخ عمومی حدیث، تهران: کویر، ۱۳۷۷ ش.
- فضلی، عبدالهادی، اصول الحدیث، بیروت: مؤسسه ام القری، ۱۴۱۶ ق.
- نصیری، علی، آشنایی با علوم حدیث، قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت، ۱۳۸۳ ش.

۱. بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://www.magiran.com>

۲. پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://www.noormags.ir>

۳. پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>

۴. ارتباط شیعی (دروس خارج فقه و اصول): <http://eshia.ir>

